

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 27-7-2010
Αριθμ. Πρωτ. 367

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Μέτρα για την αντιμετώπιση επιβλαβών οργανισμών
για την αγροτική παραγωγή»

ΣΧΕΤ: ✓ Η ΠΑΒ 2912/17-5-2010
Η ΠΑΒ 3012/21-5-2010

Απαντώντας στις παραπάνω αναφορές που κατέθεσε ο Βουλευτής κ.
Β. Κεγκέρογλου, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο φυτοϋγειονομικός έλεγχος στην Ελλάδα γίνεται βάση των διατάξεων του Π. Δ/γματος 365/200 «μέτρα προστασίας κατά της εξάπλωσης επιβλαβών οργανισμών στο εσωτερικό της χώρας ή μέσω αυτής σε άλλο Κράτος-Μέλος με μέσα που συνδέονται με τη διακίνηση φυτών ή φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων στο εσωτερικό του Κράτους-Μέλους» και ειδικών αποφάσεων της Κοινότητας.

Στα σημεία εισόδου της χώρας μας, διενεργούνται επίσημοι τακτικοί έλεγχοι για τα φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα που είναι ενδεχόμενοι φορείς επιβλαβών οργανισμών, προκειμένου να αποτραπεί ο κίνδυνος εισαγωγής τους.

Αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια των προβλεπόμενων ελέγχων, τη λήψη μέτρων και την ενημέρωση των πολιτών των τοπικών κοινωνιών είναι οι Υπηρεσίες Γεωργίας των Νομαρχιακών

Αυτοδιοικήσεων μέσω των ορισμένων φυτοϋγειονομικών ελεγκτών. Τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου, (ΠΚΠΦ&ΠΕ) μπορούν να συνδράμουν επικουρικά κατόπιν συνεννόησης με τις οικείες Δ/νσεις Αγροτικής Ανάπτυξης/Γεωργίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Αρμόδια Ινστιτούτα του ΕΘΙΑΓΕ για την παρακολούθηση και το συντονισμό της όλης διαδικασίας των επισκοπήσεων για τους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας είναι τα ακόλουθα: Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών Θεσσαλονίκης, Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων & Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων και το Ινστιτούτο Προστασίας Φυτών Ηρακλείου.

Οι οργανισμοί *Tuta absoluta*, *Diabrotica virgifera*, ο νηματώδης που προκαλεί τη νέκρωση των πεύκων *Bursaphelenchus xylophilus* καθώς και ο *Rynchophorus ferrugineus* που προσβάλλει τα φοινικοειδή, είναι μερικοί από τους οργανισμούς που παρακολουθούνται σε όλα τα σημεία εισόδου της χώρας, τα σημεία πώλησης και τους χώρους διακίνησης οπωροκηπευτικών και ξυλείας, τις συσκευασίες και σε πρόσφατα νεκρωμένα δένδρα πεύκης σε όλη τη χώρα αλλά και την Ευρωπαϊκή Ένωση, τόσο με επιτόπιους όσο και εργαστηριακούς ελέγχους με δείγματα, που αποστέλλονται σε εντεταλμένα εργαστήρια.

Το Εργαστήριο Εντομολογίας και Γεωργικής Ζωολογίας του Ινστιτούτου Προστασίας Φυτών Ηρακλείου έχει οριστεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως επίσημο εργαστήριο για τη διάγνωση των δειγμάτων προσβεβλημένων φοινικοειδών από το κόκκινο σκαθάρι των φοινικοειδών (*Rynchophorus ferrugineus*) και την ταυτοποίηση των συλληφθέντων ακμαίων του εντόμου που στέλνονται από τους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές της Κρήτης σε εφαρμογή της φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, έχει επιχορηγήσει την Περιφέρεια Κρήτης με 400.000 €, για την αντιμετώπιση του προβλήματος και την προστασία στο ιδιαίτερου φυσικού κάλους και περιβαλλοντικής σπουδαιότητας φοινικόδασος Βάι. Επίσης το Ινστιτούτο Προστασίας Φυτών Ηρακλείου, συμμετέχει στην Επιστημονική Επιτροπή της Περιφέρειας Κρήτης, με συγκεκριμένες προτάσεις που είναι στη διαδικασία της

υλοποίησης. Το Ινστιτούτο, υλοποιεί πετυχημένο πρωτοποριακό πρόγραμμα πιλοτικής εφαρμογής της ολοκληρωμένης διαχείρισης του κόκκινου σκαθαριού των φοινικοειδών, με άδεια του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με επιχορήγηση 4 ξενοδοχειακών μονάδων στην περιοχή Γάζι Ηρακλείου. Τα αποτελέσματα του προγράμματος στέλνονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή του Food and Veterinary Office (FVO), ώστε να βοηθήσουν στη χάραξη μιας πιο αποτελεσματικής πολιτικής καταπολέμησης του συγκεκριμένου εντομολογικού εχθρού.

Το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών Θεσσαλονίκης με δύο Εργαστήρια, Δασικής Εντομολογίας & Νηματωδολογίας και Δασικής Παθολογίας & Μυκητολογίας, τα οποία αποτελούν και τα επίσημα εργαστήρια για τον έλεγχο δειγμάτων που αποστέλλονται από τους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές της χώρας, συμμετέχει στο εθνικό πρόγραμμα επισκοπήσεων για οργανισμούς καραντίνας δασικού ενδιαφέροντος, για τους οποίους η χώρα μας έχει οριστεί από την Ε.Ε. ως προστατευόμενη Ζώνη.

Το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων, με το εργαστήριο Δασικής Εντομολογίας και Δασικής Μυκητολογίας, ως επίσημο εργαστήριο για έλεγχο δειγμάτων, συμμετέχει στη διαδικασία των επισκοπήσεων.

Όσον αφορά τον οργανισμό καραντίνας *Tuta absoluta* (υπονομευτής τομάτας), ο πιθανότερος τρόπος μεταφοράς, είναι η διακίνηση προσβεβλημένων καρπών και δευτερευόντως η διακίνηση προσβεβλημένων φυταρίων. Επίσης, η παθητική μεταφορά με τον άνεμο, ίσως δικαιολογεί σε κάποιο βαθμό την ταχύτατη εξάπλωσή του, τόσο στο εσωτερικό της χώρας, όσο και σε γειτονικές χώρες της Μεσογείου.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μόλις διαπιστώθηκε μέσω του ΕΘΙΑΓΕ, η εμφάνιση του επιβλαβούς οργανισμού *Tuta absoluta* (λεπιδοπτέρου) στη χώρα, το γνωστοποίησε στην Επιτροπή της Ε.Ε. και στα άλλα Κράτη-Μέλη και αφετέρου:

1) Κάλεσε το Ινστιτούτο Προστασίας Φυτών Ηρακλείου Κρήτης σε συνεργασία με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (Μ.Φ.Ι.):

α) να ορίσουν τα αναγκαία μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν άμεσα ώστε να παρεμποδιστεί ο κίνδυνος εξάπλωσης του εν λόγω επιβλαβούς οργανισμού, β) να συντάξουν - αναρτήσουν στην ιστοσελίδα του Μ.Φ.Ι. «μεθοδολογία επισκοπήσεων» για μακροσκοπικούς ελέγχους και δειγματοληψίες στην περίπτωση που διαπιστώνονται ύποπτα συμπτώματα από τους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές και γ) να συντάξουν - αναρτήσουν στην ιστοσελίδα του Μ.Φ.Ι. «κατευθυντήριες οδηγίες» μακροσκοπικών ελέγχων προς τους παραγωγούς και διακινητές φυτών και καρπών τομάτας ή και άλλων ξενιστών.

Ήδη, έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Μ.Φ.Ι., τα αναγκαία μέτρα, «η μεθοδολογία επισκοπήσεων» για μακροσκοπικούς ελέγχους και δειγματοληψίες, καθώς και οι «κατευθυντήριες οδηγίες» μακροσκοπικών ελέγχων προς τους παραγωγούς και διακινητές φυτών.

Περισσότερες πληροφορίες, μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος να αναζητήσει στις κάτωθι ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

<http://www.bpi.gr/photos/files/files/Tuta%20absoluta.pdf>.

<http://www.bpi.gr/photos/files/files/Tuta%20absolutam.pdf>.

2) Συγκάλεσε σύσκεψη, με θέμα τη λήψη εκριζωτικών μέτρων κατά του επιβλαβούς οργανισμού *Tuta absoluta* στην οποία κλήθηκαν και συμμετείχαν: α) το Ινστιτούτο Προστασίας Φυτών Ηρακλείου Κρήτης, Εργαστήριο Εντομολογίας και Γ. Ζωολογίας, β) το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, Εργαστήριο Γεωργικής Εντομολογίας, γ) Φυτοϋγειονομικός Ελεγκτής από το Π.Κ.Π.Φ. και Π.Ε. Ηρακλείου, δ) Φυτοϋγειονομικός ελεγκτής της Διεύθυνσης Γεωργίας και Κτηνοτροφίας Τριφυλίας και ε) εκπρόσωπος του αρμόδιου Τμήματος της Γενικής Δ/σης Φυτικής Παραγωγής, για διαβούλευση επί της κατ' εξαίρεση έγκρισης φυτοπροστατευτικών προϊόντων, για χρήση κατά του εν λόγω επιβλαβούς οργανισμού.

3) Κατάρτισε και εφαρμόζει πρόγραμμα ενημέρωσης των παραγωγών τομάτας για θέματα που αφορούν την προσβολή από το έντομο.

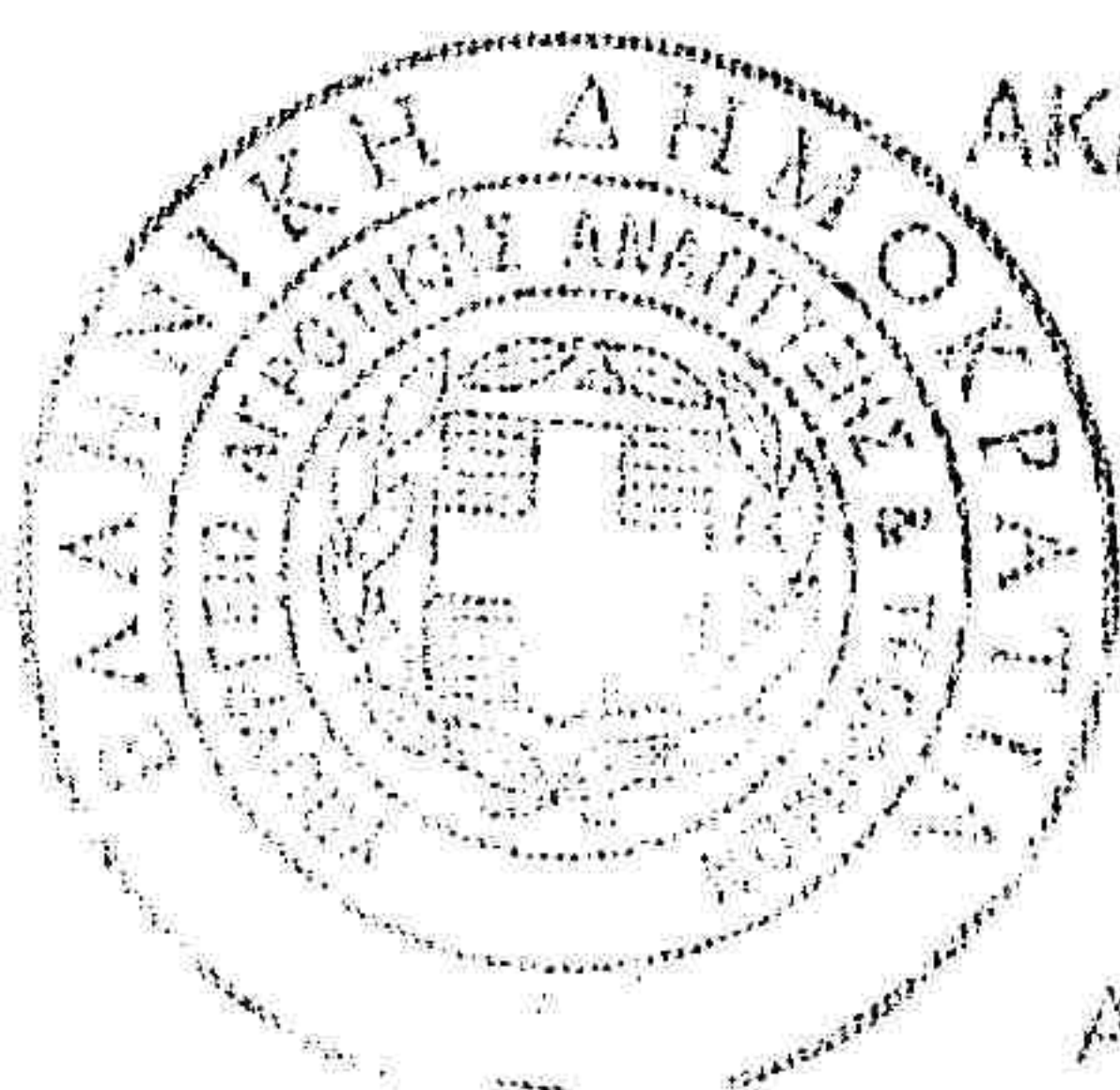
Στα πλαίσια του προγράμματος πραγματοποιήθηκαν ήδη επιτόπιες επισκέψεις στις 20,21 και 22 Ιουλίου 2010 στους Νομούς Λασιθίου, Ηρακλείου και Χανίων από κλιμάκιο Υπηρεσιών και Επιστημόνων

του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με στόχο την εφαρμογή του Προγράμματος Ενημέρωσης των παραγωγών τομάτας στα θέματα που αφορούν το έντομο *Tuta absoluta*.

4) Εκδόθηκαν εννέα (9) Υπουργικές Αποφάσεις για τη χορήγηση, κατ' εξαίρεση, έγκρισης διάθεσης στην αγορά εννέα (9) φυτοπροστατευτικών προϊόντων, για την αντιμετώπιση του εντόμου *Tuta absoluta*.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, το εν λόγω έντομο έχει εμφανισθεί σχεδόν σε όλα τα Κράτη - Μέλη και σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα εξαπλώθηκε σχεδόν παντού. Επίσης, στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων επίσημων επισκοπήσεων στη χώρα μας, έτους 2009, διαπιστώθηκαν κρούσματα του εντόμου σε 38 Νομαρχίες.

Τέλος, λόγω της υψηλής επικινδυνότητας του εντομολογικού εχθρού, υπάρχει συνεργασία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με το Εργαστήριο Εντομολογίας και Γεωργικής Ζωολογίας του Ινστιτούτου Προστασίας Φυτών Ηρακλείου και με άλλους Κρατικούς Φορείς για την ανταλλαγή απόψεων για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν στο άμεσο μάλλον, ώστε να υπάρξει εθνικός σχεδιασμός και άμεση χρηματοδότηση προγράμματος εφαρμοσμένης έρευνας.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

M. ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Β. Κεγκέρογλου